

Міжнародний досвід розвитку ринку зелених облігацій

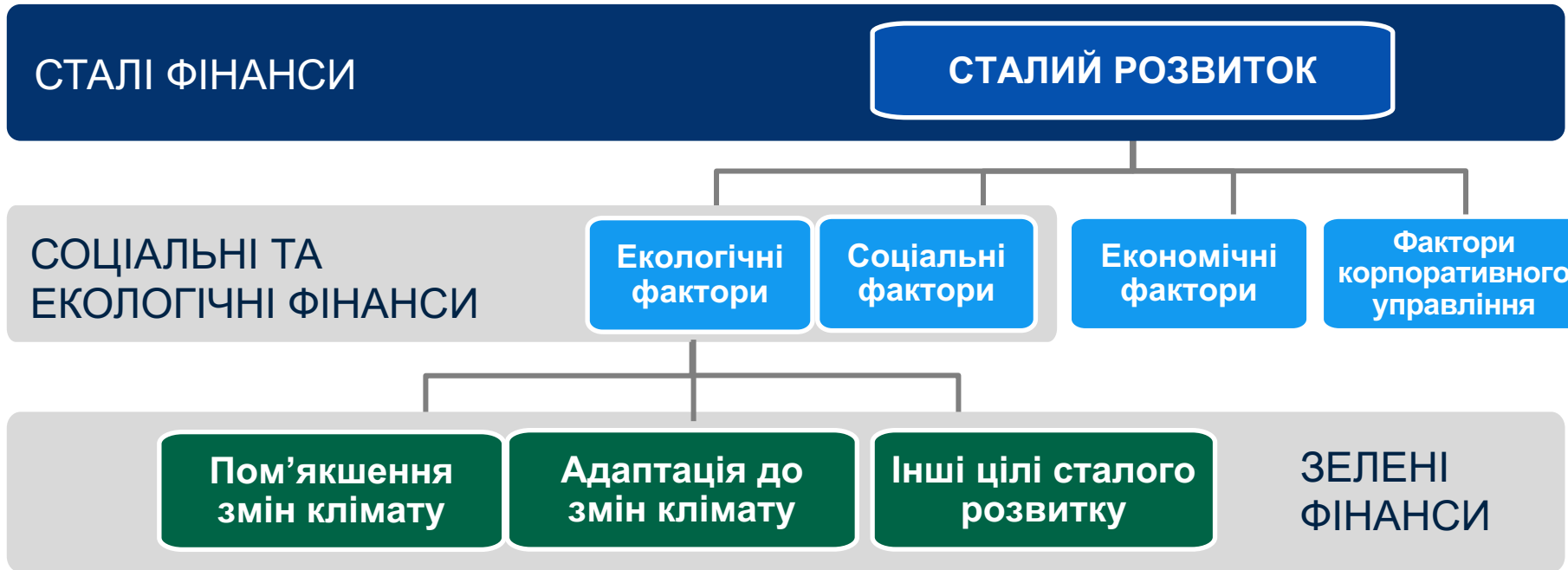
IN PARTNERSHIP WITH:

Лія Сорока, Керівник програм IFC з розвитку фінансування проектів у сфері протидії змінам клімату та сільського господарства в країнах Європи та Центральної Азії

Надія Рязанова, радник з питань сталого фінансування та регулювання ринків

ЩО ТАКЕ СТАЛІ ФІНАНСИ ТА РОЛЬ У НИХ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

Source: UNEP Inquiry 2016

Сталі фінанси базуються на чотирьох фундаментальних засадах, мобілізуючи фінансовий сектор до досягнення цілей сталого розвитку.

Зелені облігації (ЗО) – це інструмент зеленого фінансування, який має чіткі вимоги щодо відбору та оцінки проектів для фінансування / рефінансування, цільового використання коштів, звітності про вплив та запобігання грінвошингу.

ГЛОБАЛЬНИЙ, РЕГІОНАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНТЕНТ РОЗВИТКУ РИНКУ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

Глобальні зобов'язання щодо сталого розвитку та клімату (SDG) є основними рушійними силами сталих фінансів та зелених облігацій

Зелений Пакт (Green Deal) – основа європейської фінансової політики, спрямованої на переорієнтацію потоків капіталу на стійкі інвестиції та ініціативи, що сприяють сталому розвитку

Національні цілі та цілі стійкості, які відповідають європейським / глобальним вимогам

Усі сектори економіки та їх суб'єкти мають орієнтувати свої поточні операційні та стратегічні цілі на національні, **використовуючи можливості фінансування зеленого бізнесу за допомогою зелених облігацій**

Зелені облігації спрямовують приватні інвестиції на перехід до кліматично нейтральної, стійкої до клімату, ресурсоефективної та справедливої економіки.

ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ ТА ЇХ СУБ'ЄКТИ МАЮТЬ ОРІЄНТУВАТИСЯ НА НАЦІОНАЛЬНІ ЦІЛІ, ФІНАНСУВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ, ЗЕЛЕНІ ОБЛІГАЦІЇ

Державне регулювання дозволяє вирішити проблеми, які виходять за межі можливостей та відповідальності приватного сектора.

Регулювання сталого фінансування важливе для:

- Підтримки національної політики щодо змін клімату
- Підвищення стійкості та сталості фінансової системи та економіки
- Підвищення ефективності ринку шляхом уточнення та узгодження очікувань інвесторів та емітентів
- Підвищення привабливості країни для іноземних інвестицій
- (!) Створення правової бази для ринку ЗО, розробки рекомендацій та навчання учасників ринку

Загальна картина політики сталих фінансів

Source: UN Environment: Inquiry into the Design of a Sustainable Financial System

Рекомендації ЄС та світових лідерів ринку (ICMA, Група Світового банку тощо) можуть допомогти розробити обґрунтовану національну політику щодо ЗО та сформувати стійкий ринок ЗО

ЕКСПЕРТИЗА IFC З ПИТАНЬ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

IFC – відіграє провідну роль у розвитку методичних рекомендацій та процедур ринку ЗО, будучи членом-засновником Міжнародної асоціації ринків капіталу (International Capital Market Association, **ICMA**), очолюючи її Виконавчий комітет по зелених облігацях та з питань звітності про вплив.

IFC's Green Bonds Process

Як емітент ЗО IFC слідує Принципам зелених облігацій (ICMA), Стандартам діяльності IFC (IFC's Performance Standards), політиці корпоративного управління (IFC's Corporate Governance Framework), а для оцінки відібраних для зелених облігацій проектів залучає авторитетну незалежну сторону (Center for International Climate Research, CICERO).

Усі відібрані для зелених облігацій проекти проходять перевірку для виявлення потенційних екологічних і соціальних впливів, та, у разі необхідності, розробляються політики та заходи для пом'якшення таких впливів (при цьому керуються відповідними методиками – IFC Environmental, Health, and Safety Guidelines).

На сайті IFC створена окрема інформаційна платформа по тематиці зелених облігацій.

Багато країн/емітентів беруть за основу напрацювання IFC для розвитку сталого фінансування

ЕКСПЕРТИЗА IFC З ПИТАНЬ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

IFC – один з перших емітентів зелених облігацій.

У 2010 р. IFC розпочала Программу зелених облігацій (Green Bond Program), щоб сприяти розвитку ринку та відкрити можливості для тих приватних інвестицій, що підтримують енергоефективність та відновлювану енергетику.

IFC – один з найбільших у світі інвесторів у кліматичні проекти в економіках, що розвиваються.

З 2005 р. IFC інвестувала майже **\$28 млрд** та мобілізувала **\$22,3 млрд** для фінансування кліматичних проектів.

2017 р. – IFC спільно з Amundi створила [Green Bond Fund](#) з інвестиційною стратегією на **\$2 млрд**, що розрахована на **7 років** для підтримки зелених облігацій, випущених в економіках, що розвиваються.

2019 р. – IFC та HSBC створили Глобальний фонд зелених облігацій ([Real Economy Green Investment Opportunity, REGIO](#)), який орієнтовано на емітентів з «реальної економіки» на ринках, що розвиваються. Обсяг фонду REGIO **\$500 – 700 млн**. Від IFC як ірнa інвестиція у Фонд – **\$100 млн**. Строк дії Фонду – до 15 років, у т. ч. 7 років інвестиційний період. Інвестиційна діяльність REGIO буде доповнена технічною допомогою (Technical Assistance Facility, TAF), якою управлятиме IFC.

IFC є емітентом 178 випусків зелених облігацій, у 12 валютах, загальним обсягом \$10,5 млрд*.

*Станом на червень 2021

IN PARTNERSHIP WITH:

РОЗВИТОК РЕГУЛЯТОРНОЇ БАЗИ ДЛЯ РИНКУ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

2007-2008: Перші випуски зелених облігацій, European Investment Bank (EIB) та World Bank

2014: Консорціум банків, за підтримки International Capital Market Association (ICMA), опублікував **Green Bond Principles (GPB)**

2019: ICMA – затвердила та опублікувала **GPB**.

European Green Deal – наголошено на важливості розвитку/ удосконалення спрямування капіталу на зелені інвестиції.

2020: The European Green Deal Investment Plan – передбачено запровадження Стандарту зелених облігацій (**EU Green Bond Standard, GBS**)

2021: ICMA – Оновлена редакція GPB; Рекомендації щодо звітності про вплив; Рекомендації щодо зовнішнього контролю (верифікації)

МОДЕЛЬ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІ: КЛЮЧОВІ ПОЛОЖЕННЯ

Характерні ознаки:

Цільове використання виручки від розміщення ЗО

Наявність у емітента Політики щодо ЗО

Звітність емітента ЗО:

- Звітність про розподіл коштів, виручених від розміщення ЗО
- Звітність про вплив на довкілля (звітність про вплив)

Залучення зовнішнього контролера (верифікатора)

ОЦІНКА ТА ВІДБІР ПРОЕКТІВ:

Екологічні цілі, яким мають відповідати проекти:

- 1) пом'якшення наслідків зміни клімату
- 2) адаптація до кліматичних змін
- 3) стале використання та охорона водних і морських ресурсів
- 4) перехід до циркулярної (замкненого циклу) економіки
- 5) запобігання та контроль забруднення
- 6) захист і відновлення біорізноманіття та екосистем

Принципи сталої економічної діяльності:

- наявність значного внеску у досягнення однієї або кількох з 6-и екологічних цілей
- не завдання значної шкоди жодній з інших екологічних цілей
- здійснення проектів із дотриманням мінімальних соціальних гарантій
- дотримання технічних критеріїв відбору, за допомогою яких визначається що саме мається на увазі під «значним внеском» та «не завданням значної шкоди досягненню жодній з інших екологічних цілей»

Проекти, які відбираються для фінансування ЗО, мають узгоджуватися з
Шести екологічними цілями та Чотирма принципами сталої економічної діяльності.

ДИНАМІКА ЕМІСІЇ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ У СВІТІ

Рис. 1. Динаміка емісії ЗО у розрізі категорій емітентів на молодих фінансових ринках (\$ млрд)

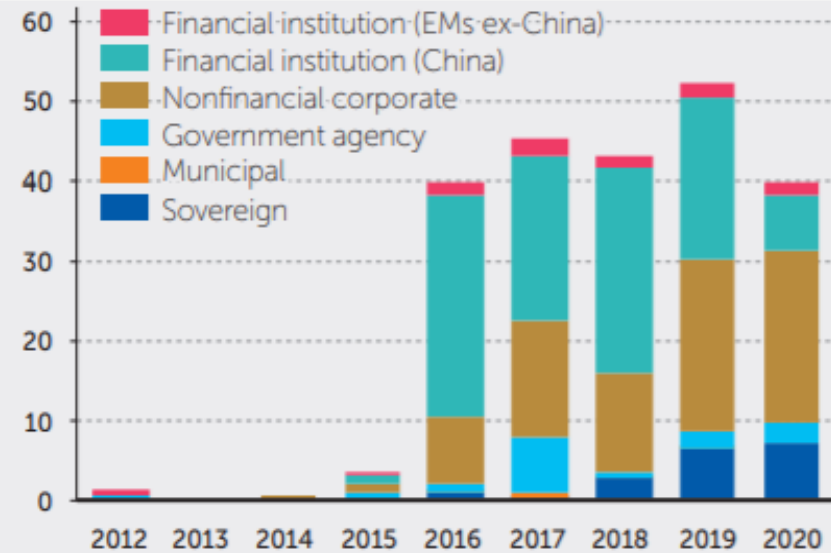
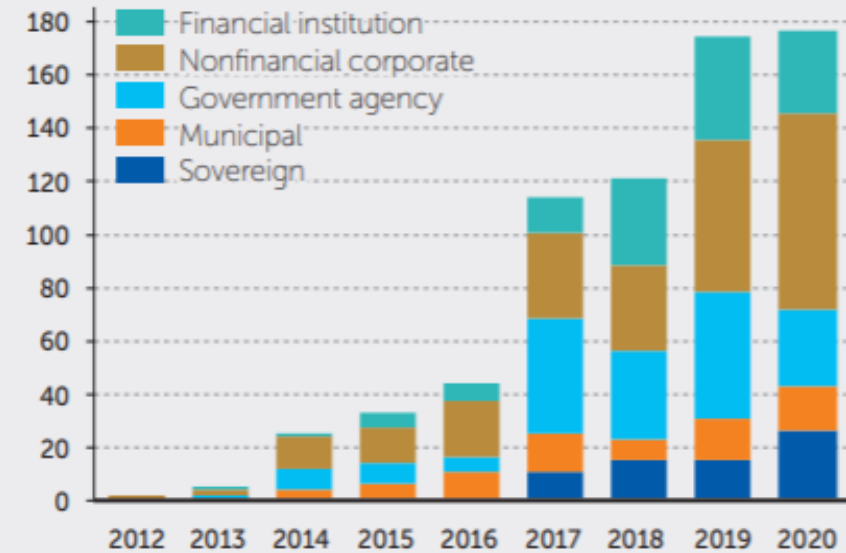

Рис. 2. Динаміка емісії ЗО у розрізі категорій емітентів на розвинених фінансових ринках (\$ млрд)

- З 2007 р. світовий ринок зелених облігацій досяг понад \$1 трлн, з яких \$280 млрд випущено у 2020 р.
- Загальний обсяг випущених зелених облігацій країнами з молодими фінансовими ринками досяг \$226 млрд. Протягом 2021 – 2023 очікується випуск ще \$260 млрд.

ЕМІСІЯ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ НА МОЛОДИХ ФІНАНСОВИХ РИНКАХ

Рис. 3. Обсяги емісії ЗО (кількість облигацій)

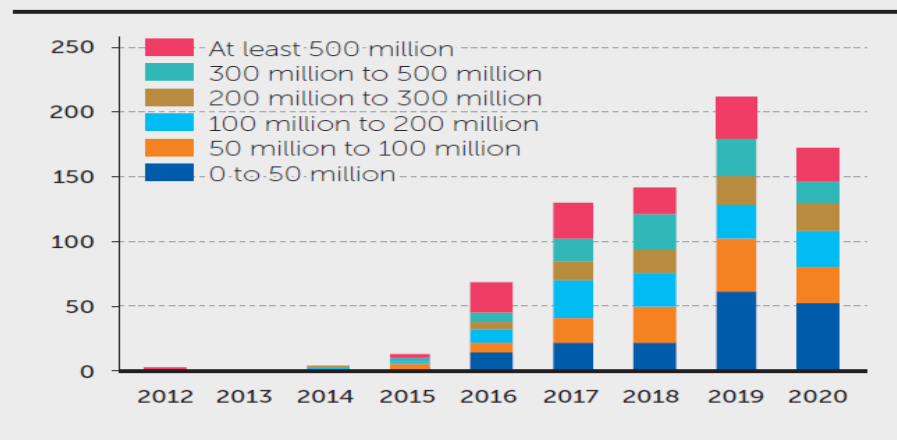

Рис. 4. Строки погашення ЗО

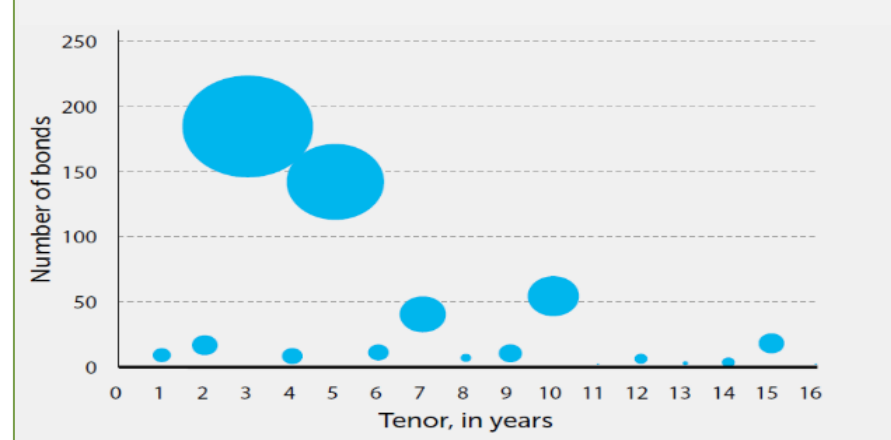

Рис. 5. Розподіл коштів за категоріями зелених проектів

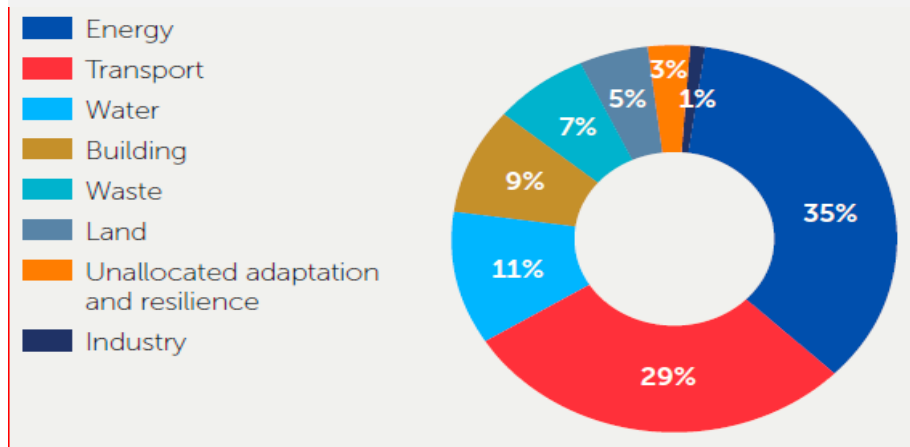
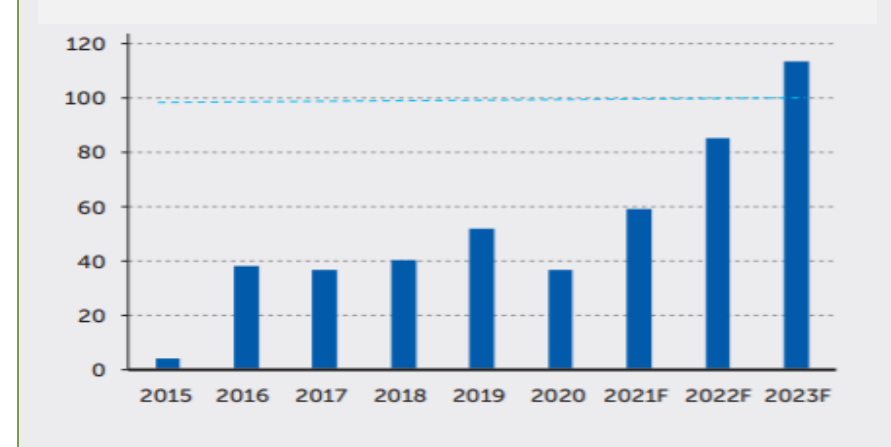
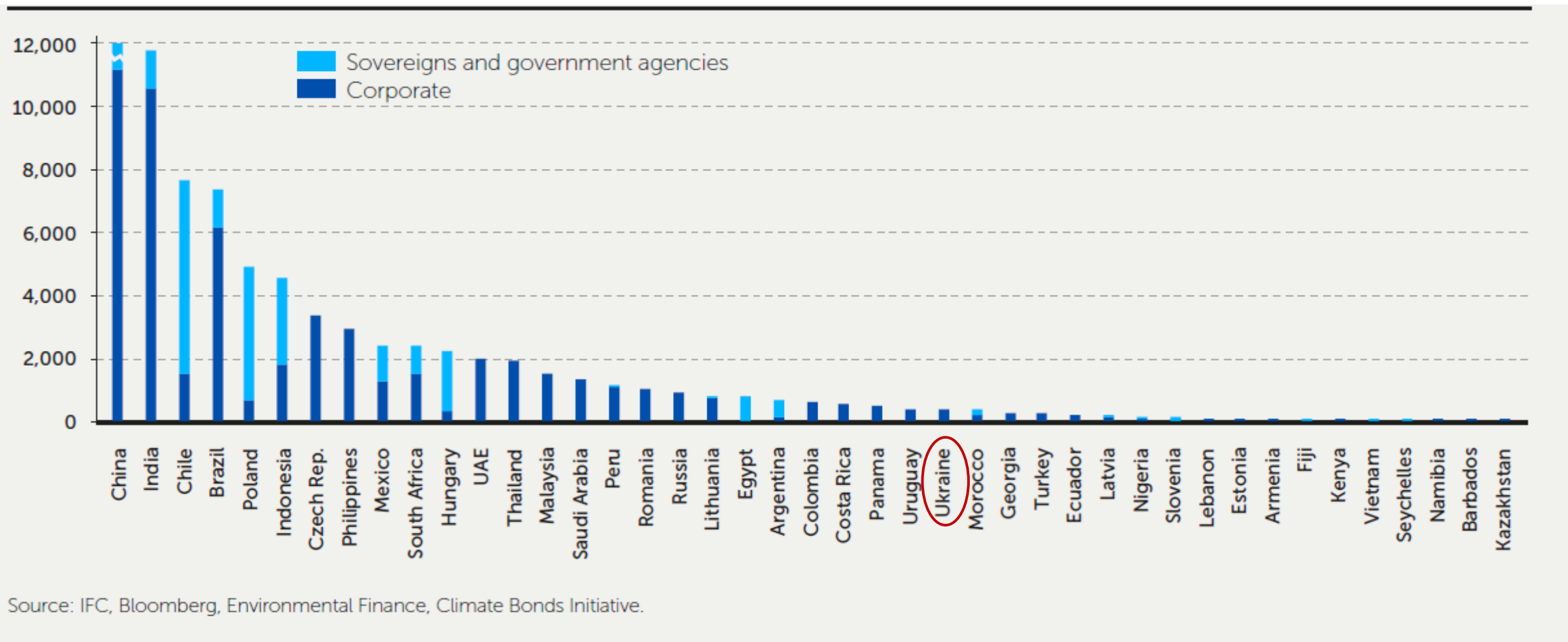

Рис. 6. Прогноз випуску зелених облигацій (\$ млрд)

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ВИПУСКІВ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ НА МОЛОДИХ ФІНАНСОВИХ РИНКАХ

Рис. 7. Кумулятивна сума випусків зелених облігацій на молодих фінансових ринках, 2012 – 2020 рр. (\$ млн)

Source: IFC, Bloomberg, Environmental Finance, Climate Bonds Initiative.

* IFC Emerging Market Green Bonds Report 2020

IN PARTNERSHIP WITH:

ДОРОЖНЯ КАРТА РОЗВИТКУ РИНКУ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ

Рисунок 8: Етапи розвитку ринків зелених облігацій *

12 SBFN: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/publications/publications_report_sbngreenbond2018

IN PARTNERSHIP WITH:

Federal Ministry
Republic of Austria
Finance

International
Finance Corporation
WORLD BANK GROUP

Creating Markets, Creating Opportunities

ГОТОВНІСТЬ РИНКУ КРАЇНИ ДО ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ: ІНСТРУМЕНТ САМООЦІНКИ SBFN

Рівень розвитку	Опис
Not started	No issuances to date; no regulatory guidance in place
Зароджується	Деякі випуски мали місце, але відсутні нормативні рамки / регулювання
Формується	Існують деякі нормативні рамки / регулювання; зростає кількість випусків
Створено	Є детальне регулювання та управління на місцях; емісії відбуваються на постійній основі
Міцний	Жвавий ринок ЗО; належне управління на місцях; різноманітність емісій; розвивається вторинний ринок

Драйвери розвитку ринку зелених облігацій

1	Можливості, визначені розробником політики / регуляторними органами
2	Ініціатива місцевих фінансових інституцій
3	Наявність екологічних проблем, що вимагають термінових рішень / фінансування
4	Ініціативи фондових бірж
5	Ініціатива місцевої влади

SBFN: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/publications/publications_report_sbngreenbond2018

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

